

בהתאחדות

מועצת ההתאחדות

סיכום הישיבה – קיסריה, 30.1.2001

משתתפים: שמאי מדיני, ארנון פלך, ישראל הדרי, אודי שהם, מאיר רמון, אהוד אהרונוב, עופר גורן, אריה גוברמן, אודי יפה, שמיל בלברמן, איציק פורת, דובי וייס, יהודה שילה, רני כץ, בועז גלבע, מוטי אידלמן, ויקטור און, שאול אריה, שמוליק גור, אפרי רייקין, אברהם הראל, מרדכי מלען, שמחה ידידה, יהודה לפיד, אבשלום דולב.

אורחים: יוסי ישי, מאיר בראון, נפתלי בן סירא, יעקב כהן, יאיר ישראלי, צביקי פורת, רחל בורושק.

סדר היום

הרפורמה ברפת החלב – שלב ב', הסכם מעודכן 8.1.2001.

- ❖ וחלק מהרפת השתופית.
 - ❖ ההחלטות שצריכות להתקבל הן החלטות קשות וזאת במסגרת הסכם קיים וחתום בין משרדי הממשלה.
 - ❖ הסביבה המשפטית מסובכת, בהעדד חוק חלב, מועצת החלב היא חברה פרטית ולכן הכל צריך להתבצע בזהירות כדי לא לאבד את התכנון.
 - ❖ חוקם צוות שאמור להציע הצעות לשיפור הרפורמה בשני תחומים בסיסיים:
 - ❖ הארכת הרפורמה – אחרת רק חלק קטן היה מצטרף לרפורמה.
 - ❖ שיפורים במרכיבים הטכניים.
 - ❖ בכל משא ומתן מקבלים וגם נותנים, יש מחיר לכל בקשה, במיוחד כשמתחילים מהסכם חתום.
 - ❖ רחל בורושק עשתה עבודה כלכלית חשובה מאד שנתנה רקע חיוני מאד לדיונים, כי התברר שכ-460 רפתות קטנות במגזר המשפחתי היו מתחילות ברפורמה הקודמת.
 - ❖ כשהגענו למסקנה הזאת היה קל יותר להאבק על התיקונים ואפילו במחיר ביטול הרפורמה. הצגנו את הדילמה לפני בייגה, שר האוצר וכך הצלחנו להשיג את
- ❖ יוסי ישי – מנכ"ל משרד החקלאות, מציג את הרפורמה והתקונים שנעשו בה. להלן עיקרי דבריו:
 - ❖ השלב הראשון היה התלבטות, האם אנחנו רוצים את הרפורמה.
 - ❖ לאחר בחינה, ההחלטה חד-משמעית – אין תחליף לרפורמה בגלל:
 - ❖ איכות הסביבה – רע הכרחי שאין מנוס ממנו ויש בו עלויות.
 - ❖ התייעלות – הדרישה להתייעלות היא דרישה לגיטמית מכל ענף מתוכנן.
 - ❖ ענף החלב סגור וזה נותן לו יתרון המרגיז אנשים רבים בחקלאות ומחוצה לה.
 - ❖ כל ענף מתוכנן וסגור הוא בהכרח גם לא יעיל במקסימום ולכן יש לנכות התייעלות שוטפת.
 - ❖ מי שהגה את הרפורמה לא הסתפק בניכוי השוטף אלא דרש התייעלות נוספת.
 - ❖ בתמורה למה שהמדינה משקיעה – מכאן ההחלטה על 9 אג'.
 - ❖ הרפורמה במתכונת הקודמת היתה מירשם לחיסול שיעור ניכר מהרפת המשפחתית

לרפורמה ועדיין לא קיבלתי גרוש, ההשקעה העצמית לא מוכרת, יש לתת קדום מימון.

◀ **שמאי מדיני** – ענף בפיקוח גוזר דברים שחלקם לא מוצאים חן בעינינו. צריך להכיר תודה על הדברים שקרו בוורסיה החדשה, יש לבחון כיצד לשפר עמדות נוספות. הביורוקרטיה תקבור את הרפורמה, יש דיונים כפולים, בעיות בהיתרי בניה, ענין הקרקעות, אין טיפול ראוי בצדדים המקצועיים באיחוד עדרים.

◀ **אודי יפה** – אנחנו בתוך הרפורמה, היה ברור שנגזר על המשק הקטן להיסגר, ההתמודדות העיקרית תהיה עם השחיקה של אלה שייכנסו לרפורמה.

◀ **דני כץ** – אין לי סיכוי גדול להגיע לרף הרפורמה, השפעת השחיקה תהיה הגורם הראשי ליציאה מהענף, גם הגיל ישפיע.

◀ **צביקי מורת** – **נציג התנועות הקיבוציות** – הלב עם הדברים שאהוד אמר, אבל עברנו את נקודת האל-חזור, לא ברור האם הדברים החדשים יהיו טובים יותר. המהלך של יוסי ישי היה נכון, הגענו להישגים אבל לא מספיק. יש להכניס את ועדת המעקב להסכם גופו, הביורוקרטיה נושא קריטי. ניכוי פיריון – היתה הבטחה להפסיק בתום הרפורמה ויש לקיים אותה. טיפול נקודתי – יש לצרף גם ישובים קיבוציים.

לסיכום – ביטול הרפורמה לא יביא להישגים ויש צורך לשפר ולעשות אותה ידידותית יותר.

◀ **איציק מורת** – אני לא יודע אם יש דרך חזרה מהרפורמה. המהלך מאד מסוכן, ספי הכניסה דורשים השקעות כבדות.

◀ **יאיר ישראלי** – **תנועת המושבים** – אם לא נעצור את הרפורמה, רפת החלב תיסגר. אין שום עסק בעולם שיכול לעמוד בהשקעות הכבדות הכרוכות בכניסה לרפורמה, לכפר יהושע לא באים צעירים כי לא מרווחים כסף. חייבים לעצור את הרפורמה, להפריד את איכות הסביבה, לא מסכימים להורדת המחירים.

השיפורים.

♦ אם היו שואלים אותי לפני חצי שנה, האם ניתן היה להשיג את התוצאות שהושגו – לא היה שום סיכוי.

♦ אם הרפורמה היא אילוץ, העקרונות הנוכחיים הם דבר סביר שבקושי רב ובמאמץ ניתן להסתדר אתו.

♦ אני לא מאמין שאפשר היה להשיג יותר. אני שלם עם התוצאה גם כרפתן וגם כמנוכ"ל.

♦ כרגע נמצאים במצב שאפשר לעמוד ברפורמה עם פריסה אוטומטית ל-8 שנים.

♦ במשרד החקלאות יש לעשות תיקונים ושיפורים כדי להקל על הרפתנים להיכנס, חייבים להקל במערכת הביורוקרטית, **הכל יהיה בשולחן אחד, כולל מינהל המקרקעין.**

♦ יש יתרון מובהק בהסכם – אי אפשר להרע אותו בתקופת ההסכם, לפחות עוד 6 שנים זה נותן יותר בטחון ויותר ודאות, גם אם מתוך שחיקה הדרגתית.

◀ **אהוד אהרונוב** – צריך לשאול, בשביל מה הרפורמה. בבסיס לא צריך את הרפורמה, יש להפריד בין איכות הסביבה לרפורמה, ניתן להסתדר גם בלי הרפורמה: הרפורמה היא חיסול הרפתות בארץ. מבקשים מיוסי ישי להודיע לשר החדש שהרפתנים מתנגדים לרפורמה באופן כללי.

◀ **אריה גוברמן** – השורה התחתונה אומרת שאין החזר הון. דמת הרווחיות לרפתן לא מותירה החזר הון, במחיר של 1.35 אין ריווחיות, אני מתנגד לרפורמה המוצעת, המבחן הוא האם הבנים ירצו לחזור לרפת ואם אין ריווחיות הם לא יחזרו.

◀ **יעקב כהן, תנועת המושבים** – מצטרף לדוברים הקודמים, הרפורמה לא ניתנת ליישום גם במתכונת החדשה: הממשלה צריכה לתת כלים מתאימים לחקלאים.

◀ **נפתלי בן סירא, תנועת המושבים** – משרדי הממשלה קיבלו החלטה מבלי לשאול את החקלאים.

◀ **שמוליק גור** – איכות הסביבה נותנת רק 20% במקום 50% המוצהרים. אני נכנסתי

- ◀ **אבשלום דולב** – ישראל חתומה על הסכם הורדת מכס על גבינות קשות לישראל. באירופה יהיה שינוי מהותי במשטר התכנון בעקבות הצורך בהקטנת הסובסידיות. הממשלה נותנת תכנון. מחיר המטרה אינו בחוק ולכן העוגן היחיד שלו הוא בחתימת מועצת החלב על ההסכם עם הממשלה.
 - ❖ **יוסי ישי** – עונה ומסכם – הענף נמצא בחוסר שיווי משקל ויש לחץ אדיר לפתוח את הענף לחקלאים נוספים, ליזמים כלכליים ועוד.
 - ❖ בענף שנמצא בחוסר שיווי משקל, זה רק עניין של זמן שהוא יתפרק בדומה לענף הפטם.
 - ❖ יש לבחור בין לפתוח את הענף או לייעל אותו. היום אי אפשר להשאיר ענף מבלי לגעת בו. יהיו הרבה יצרנים שיכולים להוכיח שיוכלו להתפרנס גם בלי סובסידיה ותכנון.
 - ❖ אנחנו בבית של זכוכית, הענף המתוכנן האחרון. במסגרת ההסכם קנינו עוד 6 שנים של שקט, כל מי שיפר את ההסכם יש לו בעיה משפטית.
 - ❖ בלי הסכם לא ברור מה יקרה. אם לא תהיה רפורמה גם לא יהיה תכנון בענף.
 - ❖ קנינו מספר שנים של בטחון: יש תכנון, מכסות, מחירים, הגנה מפני יבוא בהצף ועוד.
 - **יוסי מלול** – ביטול הרפורמה אינו אפשרות מעשית, מאות יצרנים כבר בתהליך.
 - קשה מאד עם הרפורמה אך מסוכן מאד גם בלעדיה.
 - אין הכרח לעבור את סף הרפורמה. ניתן לקבל את רוב הסיוע גם דרך איכות הסביבה, הפתוחה לפני כולם.
 - עדיין, הרוב המכריע של הפורשים מהענף עושים זאת בגלל סיבות רבות שאינן ריווחיות נמוכה.
 - קיומו של הסכם משופר וחתום גם ע"י האוצר, נותן לענף מסגרת משפטית חיונית לסביבת עבודה מוכרת למספר שנים, לפחות.
 - יש לנו עבודה קשה של תהליך התייעלות שיבטיח את הישרדותם של היצרנים.
 - מודה להנהלת משרד החקלאות בראשותו של המנכ"ל על כל מאמציהם לתיקון הרפורמה.
 - ממליץ להכיר בהסכם הרפורמה החדש ולהמשיך לפעול לשפור הנושאים שעדיין חסרים בו.
- החלטות**
- ◀ המועצה דוחה את ההצעה לקרוא לביטול הרפורמה – רק שני חברים תמכו בהצעה.
 - ◀ ללא מתנגדים מקבלת המועצה את ההצעות של הנהלת ההתאחדות עם תיקונים שעלו במהלך הדיון ופונה במכתב למועצת המנהלים של מועצת החלב עם פירוט של כל ההסגייגויות מההסכם. (נוסח המכתב מובא ב"על הפרק" בעמוד 7 בחוברת זאת).

